

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De patribus familias, & famulorum Dominis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

ornamento, & instrumento moderationem adhibeant. Qua pecuniae effatione sublata, innumerabilibus malis, quae inde ortum habent, occurreretur. Quod facilius etiam fiet, si principes ipsi, quorum mores, & vivendi rationem populi plerumque imitari solent, non modo leges proposuerint; sed etiam, quemadmodum legibus parendum sit, exemplo docuerint.

2. Parochi singuli, quam maximam possunt, in eo sollicitudinem, persuadendique studium adhibeant, ut omnem luxum, cincinnorum ornatum, in aures, quod signum diaboli sanctus Augustinus nominat, fucum, & vestes in primis, quas caudatas dicunt, Parochiae suae mulieres omnino deponant. Qua in re persuadenda argumentorum vim, rationumque momenta sibi comparent, cum lex sancti Ambrosij, Patris nostri, illarum luxum graute exagitantis, libris; tum ex sancti Chrysostomi, aliorumque Patrum monumentis, in primisque ex Homelia, quam eo de genere grauissimam vit doctissimus, idemque religiosissimus, Iacobus Vitriacus S. R. E. Cardinalis olim habuit.

5. Quae ad Matr. pert.

Hoc autem omne usque adeo ab Ecclesia vetitum esse, ille ipse affirmat, ut si caudatae ad Ecclesiam accederent, sacrae communia interdicerentur.

De Patribus familias, & Famulorum Dominis.

SUMMARIUM.

1. Patres familias Dominiq; quae curent in sua familia optime regenda.
2. Domesticae institutionis regulae populo à Parocho aliquando explicanda: quidque ab eodem cum officinarum dominis agendum. 4.
3. Eo in officio quid item à Concionatoribus, & Confessarijs praestandum. Patres familias hora ab Episcopo praescripta, domi cum sua familia orent. De oratione. 4.
5. Idem quando à Parocho in Ecclesia Parochialem conuocandi: quaeque illi tunc ab ipso edocendi. 6.
7. Patres familias Domini que quid à sua familia, famulisue praestari curent. Puerorum licentiae, qua ratione ab Episcopo occurrendum. De ludimagistris. 14.
- Famuli, filijque à parentibus & Dominis permittendi festis diebus Missae sacro interesse. De Missis sine cantu. 72.

3. De ijs, quę
ad Matr. sacr.
pert.

Icut vberissimum ab optima institutione premiū paterfamilias capiet, quicumque liberos, familiamque suam ad Dei cultum, & ad pietatis, Christianarumque virtutum disciplinam erudierit: itā quicumque debitum hoc paternę curę officium neglexerit, vel prætermiserit, is expectet, vt in die Domini sibi durissimum iudicium fiat.

De familię igitur suę salute in primis sollicitus, tum bonorum operum exemplo, tum crebris cohortationibus se ei magistrum præbeat, ac duce ad pię, sanctęque agendum.

Curet autem, vt nemo quisquam de familia sua sit, qui Christianę fidei rudimentis instructus non sit, siue filij, filięque sint, siue serui, & ancillę, siue alij in famulatu suo. Quam ob causam ad illius scholas, quos de familia sua rudes norit, conuenire iubeat; sique eam ampliorum habet, domi etiam instrui studeat; idque ad præscriptas interrogationes paruuli libri, eo nomine editi ad Prouincię vsum.

Vt stata hora, datis institutę orationis communis signis campanarum sono, illa omnis certo loco congregata, ad præscriptum temporis spacium, sanctę oret, & precetur.

Vt frequenter illa vniuersa confiteatur, & sacram Eucharistiam sumat.

Vt singulis diebus Missę sacrificio intersit; aut saltem in vigilijs, statis ieiuniorum temporibus, Quadragesimę diebus id præstet; festis autem diebus vt nē quis de sua familia interesse vllō modo omitat.

Vt festis præterea diebus ad sacras Conciones, lectiones, supplicationes, diuina officia, aliasque pietatis Christianę exercitationes conueniat.

Vt nē quis, ijs sacris diebus opus seruile faciat.

Vt vigilias, & quatuor Temporum, & Quadragesimę, & alia stata ieiunia illi in familia seruent, quibus Ecclesię præcepto iussum est.

Quo autem tempore, vel Iubilea celebrantur, vel supplicationes publicę processionibus fiunt, familiam sepe moneat, illis sanctis actionibus pię interesse.

Certis item piorum hominum instiuitis sodalitatibus vnquamque de familia sua adscribi admoneat; quo se quisque ardentiori studio exerceat in operibus pietatis.

Nē patiat in familia esse quempiam, qui blasphemus sit, qui peius; qui item corruptis moribus vtatur, qui obscenę quicquam, vel loquatur, vel agat, qui aleis ludat, qui denique cateris turpis vitę exemplum præbeat.

De

De vitæ prætereâ spiritualis ratione, & pijs exercitationibus, aut de vitiis sanctorum probatos, Sacerdotis Confessarij iudicio libros, in quorum lectione familia aliquâdo versetur, domum suam introducat, exclusis obscenè, turpiter, iocosè conscriptis, alijsque id generis libris, unde morum, institutionisque corruptela existere possit.

Vt autem in domesticæ disciplinæ, institutionisque officijs illa omnis accuratius se contineat; eam aliquando paterfamilias recognoscat, inspiciatque in primis, quæ vniuersæ suæ domus Christiana institutio, qui singulorum mores, quæ ad pietatis, vitæque spiritualis progressio.

Quicumque verò mercaturam, artemque aliquam exerceat, non domi solum; sed in suis officinis, & tabernis Christianæ vitæ rationes has operarijs, infistoribusve suis constituant.

2. Has domesticæ institutionis regulas Parochus per annum aliquando, prout è re esse viderit, frequenti populo explicet: tum sæpissimè, & publicis sermonibus, & priuatis colloquijs, patresfamilias, Parochiæ suæ incolas, id moneat, atque hortetur, vt quæ eorum propria officia sunt, & munera, in familiæ institutione ea præstare velint paternæ curæ studio.

3. Quod cohortationis officium etiam Concionatores, & Confessarij Sacerdotes quàm frequentissimè, prout opportunum esse censuerint, charitatis zelo præstent.

4. Parochus prætereâ, vbi aliquando in artificum, mercatorumve officinis, quæ intrâ fines Parochiæ suæ sunt, ab operarijs, alijsve, qui illic artem exercunt, aliquid committi intellexerit, quod deprauatè, dissolutèque disciplinæ sit, quod offensionem in Parochia præbeat; quodque à Christianæ institutionis moribus alienum, id officinarum dominos admoneat, vt quicquid illis locis corruptelarum est, inde eripiatur.

5. Quò studiosus populus in officijs Christianæ pietatis instituatur; ex diuineque legis præceptis institutum vitæ genus sequatur; id; Parochus præstet, vt aliquando incunte præsertim Aduentu, & Quadragesima, patresfamilias, suæ Parochiæ omnes, ad Ecclesiam Parochialem conuocet, hora, quam commodam is censuerit.

6. Qui in patrum familias conuentu, tum Constitutionem in Concilio tertio Prouinciali de patrum familias officio, familiæque institutione editam, de scripto legat, singulasque eius partes explicet; tum alia prætereâ doceat, quæ opportuna existimauerit, quibus illi se, familiamque suam in Christianæ vitæ disciplina conforment, ex præscripto etiam regularum, & institutionum, quæ eo nomine auctoritate nostra edentur.

7. Nulla est amplior hereditas, nec præclarior patrimonium, quod

Yy 2 parentes

4. Quæ pert.
ad Matr.

5. Quæ ad
Matr. pert.

parentes suis liberis relinquere, neque maius precium, honestioremque mercedem, quam domini ijs, qui sibi in seruitute operam dant, pro fidei eorum famulatu tribuere, ac persolvere possunt, quam si ediderint, ut boni Christiani ea dant, quæ virtus omni terreno thesauro multo preciosior est censenda. Quamobrem qui in aliqua domo, atque familia duces sunt, curabunt diligenter, ut omnes, quicumque suo sub imperio, & ditione viuunt, ieiunia colant, diuini verbi prædicationem crebro audiant, sacramentis frequenter vtantur; & omnia demum veri Christiani officia exerceant: famulorum autem domini non solum diebus festis tantum eis liberi temporis concedere curent, ut eiusmodi officijs vacare possint, sed crebris item eos, ac paternis hortationibus excitare non desistant, nè in studio eiusmodi tam salutari, segriores, neque negligentiores existant: in quo si parentes ipsi, aut domini suo officio in his defuerint; proculdubio expectent fore, sibi ut ante seuerissimum Christi Domini tribunal culpæ tribuantur omnia, quæ liberi, vel famuli non commisissent, si suas illi partes, in hoc, alijsque eiusmodi decretis præscriptas, sibi que maximè debitas, præstitissent. Atque id quidem multò magis timendum illis erit, qui aliquo modo impedierint, quo minùs pia suprà scripta, & alia huiusmodi officia persoluantur: contra quos agat Episcopus pro culpæ ratione. Quod sequitur, vide in Tit. de Ludimag. Ibi. His temporibus.

De disciplina Christiana militum.

S Y M M A R I U M.

- 1 Militum Christianorum vita disciplina qualis: eaque in re quod Episcopi officium, cum illorum præfectis. 5.
- 2 Imago sacra in eorum stationis loco ponenda.
- 3 Sacerdos deligendus, cuius monitis, in militia spirituali se exerceant.
- 4 Ab obscænorum librorum lectione abstinentes, in quibus se occupent.
- 6 A quibus alijs abstineant.
- 7 Confratria inter ipsos milites instituenda.
- Milites à fide dissidentes, nè in hæc loca veniant Principum officina.
- De Hæreticis. 12.
- Vbi venerint, quid ab Episcopo curandum. Ibid. 13.